

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Straf- en sanctierecht

[REDACTED]
Directeur Wetgeving en Juridische Zaken

Datum: 29 augustus 2018
Onderwerp: consultatie conceptwetsvoorstel uitbreiding slachtofferrechten
Referte: Uw brief d.d. 22 juni 2018 / kenmerk 2299821

[REDACTED]

Wij stellen het zeer op prijs dat u ons de gelegenheid geeft te reageren op het conceptwetsvoorstel uitbreiding slachtofferrechten. Onze reactie volgt de indeling van de Memorie van Toelichting.

1. Verschijningsplicht – wij juichen de verschijningsplicht toe voor de voorlopig gehechte verdachte. Indien een nabestaande van een gewedslachtoffer gebruik wenst te maken van het spreekrecht, is het belangrijk dat de verdachte aanwezig is om het relaas van de nabestaande(n) aan te horen. De lichaamstaal van de verdachte is tijdens het aanhoren mede een duidelijk signaal aan de rechters. De aanwezigheid van de voorlopig gehechte verdachte bij de uitspraak is niet meer dan het logische vervolg van het aanwezig zijn tijdens de rechtszitting.
2. Aanvullingen spreekrecht – het getuigt van een goede organisatie van de rechtszitting als het spreekrecht een wettelijk vastgelegde plaats krijgt in het onderzoek op de terechtzitting. Wij vinden dat het wetsvoorstel recht doet aan nabestaanden van gewedslachtoffers als plaats in het proces wordt ingeruimd juist voor de officier zijn of haar requisitoir begint. Niettegenstaande onze voorkeur voor het moment in het onderzoek op de terechtzitting, zouden wij graag argumenten horen waarom een twee-fasen stelsel niet geïntroduceerd kan worden. Wij zijn van mening dat gebruikmaking van het spreekrecht meer op zijn plaats is als de verdachte door de rechter schuldig is bevonden. Wij zijn ons er van bewust dat nadere studie naar de voor- en nadelen van een twee-fasen stelsel nodig is. In afwachting daarvan,

steunen wij het voorstel om nabestaanden het spreekrecht uit te oefenen voor het requisitoir van de officier plaats vindt.

Wij hebben lange tijd gepleit voor de uitbreiding van de kring van spreekgerechtigden. Wij zijn dan ook zeer content met de voorgestelde uitbreiding met stieffamilieleden en pleegfamilieleden van het geweldslachtoffer.

3. Versterking positie van nabestaanden in de tenuitvoerleggingsfase – het introduceren van spreekrecht tijdens tbs verlengingszittingen is een lang gekoesterde wens van de Federatie Nabestaanden Geweldslachtoffers. Wij zijn zeer tevreden dat de wet toestaat dat nabestaanden het verzoek om de bijzondere voorwaarden kunnen toelichten door bijvoorbeeld te wijzen op de gevolgen van het strafbare feit.
We zijn echter van mening dat er nog een stap gezet moet worden. Juist de mogelijkheid om tijdens de zitting waar de **onvoorwaardelijke** beëindiging van de dwangverpleging wordt uitgesproken, is het voor nabestaanden van wezenlijk belang om de rechter te verzoeken om de tbs gestelde alsnog een of meer voorwaarden voor bepaalde of onbepaalde tijd op te leggen. Dit kan gaan om bijvoorbeeld een locatieverbod of contactverbod. In het huidige rechtssysteem, zelfs na aanvaarding van het onderhavige wetsvoorstel, is de dader vogelvrij en kan hij zich vrijelijk overal bewegen. Dit kan tot ongewenste confrontaties met de nabestaanden leiden.
4. Overige onderwerpen – De Federatie Nabestaanden Geweldslachtoffers steunt de voorstellen.

Hoogachtend.

Voorzitter